

Sygn. akt I C 550/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Świnoujście, dnia 02 czerwca 2016 roku

Sąd Rejonowy w Świnoujściu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Mariusz Grobelny

Protokolant: Jakub Markiewicz

po rozpoznaniu w dniu 19 maja 2016 r. w Świnoujściu

na rozprawie

sprawy z powództwa **G. H. i M. H.**

przeciwko **D. T. (1)**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej solidarnie na rzecz powodów kwotę 3.248,95 EUR (trzech tysięcy dwustu czterdziestu ośmiu euro i dziewięćdziesięciu pięciu centów) z odsetkami :

- a. ustawowymi od dnia 01 września 2012 r. do dnia 31 grudnia 2015 r.,
- b. ustawowymi za opóźnienie od dnia 01 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanej solidarnie na rzecz powodów kwotę 1.447,67 EUR (tysiąca czterystu czterdziestu siedmiu euro i sześćdziesięciu siedmiu centów) tytułem niespłaconej części odsetek ustawowych za okres od dnia 24 maja 2008 r. do dnia 31 sierpnia 2012 r.;

III. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

IV. zasądza solidarnie od powodów na rzecz pozwanej kwotę 950,88 zł (dziewięćset pięćdziesięciu złotych i osiemdziesięciu ośmiu groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 550/13

UZASADNIENIE

Powodowie G. H. i M. H. wystąpili przeciwko pozwanej D. T. (1) z powództwem o zasądzenie solidarnie na ich rzecz od pozwanej kwoty 12.000 euro z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych od dnia 01 czerwca 2007r. do dnia zapłaty. Ponadto wnieśli o zasądzenie od pozwanej na ich rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnienie pozwu powodowie wskazali, że w dniu 10 lipca 2006r. strony zawarły umowę pożyczki, na mocy której pozwana otrzymała od powodów kwotę 12.000 euro na okres do końca grudnia 2006r. Zgodnie z umową zobowiązała się płacić odsetki (nazwane oprocentowaniem) w kwocie 1.200 zł za miesiąc, płatne 10 dnia każdego miesiąca. Pozwana do dnia wniesienia pozwu nie zwróciła powodom zaciągniętej pożyczki. Jedynie za okres od sierpnia 2006r. do maja 2007r. pozwana wpłacała powodom umówione odsetki. Powodowie domagają się od pozwanej odsetek maksymalnych, uwzględniając treść art. 359 § 22 kc oraz art. 359 § 22 kc. Powodowie wielokrotnie

bezsukutecznie zwracali się do pozwanej o zwrot zaciągniętej pożyczki, przy czym pozwana nigdy nie kwestionowała swojego obowiązku zwrotu powodom pożyczonej kwoty wraz z odsetkami.

Pozwana D. T. (1) w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powodów kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego stanowiska pozwana oświadczyła, że zaprzecza wszystkim wyraźnie nie przyznanym twierdzeniom zawartym w pozwie. Wskazała, że powództwo pozbawione jest podstawy faktycznej i prawnej. Przyznała, że strony zawarły umowę dołączoną do pozwu. Strony ustaliły, że pozwana spłaci pożyczkę do końca miesiąca grudnia 2006r. Pod koniec grudnia 2006r. strony zgodnie ustaliły, że pozwana nie jest zobowiązana do zwrotu pożyczki do dnia 31 grudnia 2006r. tylko pozwana może dysponować nadal kwotą 12.000 euro z jednoczesnym uiszczaniem na rzecz powodów po 1.200 zł w okresie do końca marca 2008r. W marcu 2008r. pozwana ustaliła z powodami, że celem zwolnienia pozwanej z długu zostanie przeniesione na ich rzecz prawo własności samochodu osobowego marki M. (...) nr rej. (...) wskutek czego wierzytelność powodów wygasła w wysokości 38.000 zł, a pozostała część długu, którą strony na początku kwietnia 2008r. określiły na kwotę 12.000 zł, zostanie zapłacona przez pozwaną gotówką w okresie nie dłuższym niż dwa miesiące. Następnie powodowie poprosili pozwaną aby przeniesienie własności samochodu nastąpiło na rzecz E. B. (1), która (...) prowadziła wspólną działalność gospodarczą w tym samym lokalu co powódka tj. lokalu przy ul. (...) w Ś. jako (...). Pozwana zgodziła się na to, a następnie powodowie poprosili aby przeniesienie własności nastąpiło na rzecz brata E. B. (1) z którym faktycznie doszło do podpisania umowy. W związku z tym najpierw strony zawarły umowę sprzedaży samochodu w dniu 31 marca 2008r. gdzie jako kupujący wskazany był M. H., następnie na prośbę powodów zgodnie z wyżej opisanymi ustaleniami umowa została podarta i została zawarta druga umowa sprzedaży w okresie kwiecień – maj 2008r., gdzie sprzedający był określony jako A. Z., a kupującym był nieznany pozwanej z imienia i nazwiska brat E. B. (1). Wszelkie wyżej wskazane ustalenia zostały dokonane ustanie albowiem powodowie z pozwaną przyjaźnili się od wielu lat i nawzajem sobie ufali. Powodowie oświadczyli pozwanej, iż otrzymali środki pieniężne od E. B. (1) i jej brata z tytułu samochodu i w związku z tym dług pozwanej z tytułu pożyczki wygasł i został uznany przez powodów za spłacony w wysokości 38.000 zł. Strony zgodnie ustaliły, że pozostałą część długu w wysokości 12.000 zł pozwana zapłaci gotówką co uczyniła w maju 2008r. ma zapleczu (...) gdzie działalność prowadziła G. H. razem z E. B. (1). Po zapłacie kwoty 12.000 zł strony wspólnie oświadczyły wobec siebie, że pożyczka została w całości spłacona. Pozwana uzyskała środki na zapłatę 12.000 zł od M. W. (1) oraz jej męża P. W., albowiem byli dłużnikami wobec pozwanej. W 2012r. w miesiącu marcu lub kwietniu powódka powiedziała pozwanej, że po zapłacie w maju 2012r. 2008r. dokonała przeliczenia kursu euro i pozwana powinna celem pełnej spłaty długu wynikającego z przedmiotowej pożyczki pozwana powinna zapłacić powodom jeszcze ok. 2000 zł. Pozwana w kilku wpłatach zapłaciła żadaną kwotę, wpłacając pieniądze na konto powódki, nie przeliczając dotychczasowych wpłat czy rzeczywiście pomimo dokonanych czynności i wpłat pozostała do zapłaty kwota ok. 2.000 zł.

W piśmie procesowym z dnia 28 sierpnia 2013r. powodowie zaprzeczyli, aby w grudniu 2006r. strony zgodnie ustaliły, iż pozwana nie będzie zobowiązana do zapłaty kwoty 12.000 euro i może dysponować przedmiotem pożyczki z jednoczesnym uiszczaniem na rzecz powodów kwoty 1.200 zł odsetek miesięcznie. Pozwana w samej umowie zobowiązała się płacić 1.200 zł miesięcznie. Pozwana zapłaciła powodom odsetki jedynie za okres od sierpnia 2006r. do 10 kwietnia 2007r. – łącznie kwotę 10.800 zł. Powodowie zaprzeczyli twierdzeniom pozwanej, że spłaciła ona powodom po 1.200 zł miesięcznie do końca marca 2008r. Zaprzeczyli, aby pozwana ustaliła z nimi, że celem zwolnienia pozwanej z długu wynikającego z przedmiotowej pożyczki, zostanie przeniesione na nich prawo własności samochodu osobowego marki M. (...) o numerze rej. (...), wskutek czego wierzytelność powodów miałyby wygasnąć do kwoty 38.000 zł. Zaprzeczyli aby pozostałą część długu w kwocie 12.000 zł określili wspólnie z pozwaną w kwietniu 2008r. i że kwota ta miała być zapłacona w terminie nie dłuższym niż 2 miesiące. Faktycznie pozwana poza opisanymi odsetkami nie zapłaciła powodom żadnej kwoty z zaciągniętej pożyczki i żadnych ustaleń, innych niż wynikające z treści samej umowy pożyczki strony nie czyniły. Opisana przez pozwaną sytuacja dotycząca samochodu M. nie miała żadnego związku z pożyczką 12.000 euro, której pozwani udzielili powodowie. Samochód M. został sprzedany przez A. Z. W. W. za kwotę 31.500 zł w dniu 23 maja 2008r. Faktycznie powodowie otrzymali taką kwotę

od E. B. (3), siostry W. W.. Kwota ta stanowiła zwrot innych pożyczek udzielonych przez powódkę pozwanej oraz jej córce D. T. (2). Po otrzymaniu 31.500 zł długu pozwanej oraz D. T. (2) wynikające z zaciągniętych u powódki pożyczek, nie związanych z umową pożyczki z dnia 10 lipca 2014r., rzeczywiście wygasły. Powodowie zaprzeczyli również, aby otrzymali od pozwanej kwotę 12.000 zł w maju 2008r., jak również aby strony kiedykolwiek oświadczyły wobec siebie, iż przedmiotowa pożyczka została w całości spłacona. Po upływie terminu zwrotu pożyczki powódka wielokrotnie występowała do pozwanej o jej zwrot, również w formie pisemnej. Z rozmów z pozwaną wynikało, że musi ona sprzedać jakieś urządzenie, które jak oświadczyła pozwana powódce, zakupiła za pożyczone 12.000 euro. Podczas kolejnych rozmów pozwana zmieniała wersje podając różne przyczyny uniemożliwiające jej zwrot pożyczki powodom. Na początku 2012r., po kolejnych rozmowach powódki z pozwaną na temat terminu zwrotu pożyczki, pozwana przysłała powódce sms-a z dnia 26 lutego 2012r., w którym oświadczyła że od kwietnia może wpłacać po 500 zł miesięcznie. Powódka przekazała wówczas pozwanej numer swojego rachunku bankowego, na który pozwana dokonała jednak tylko trzykrotnie wpłat w łącznej kwotę 1.400 zł (dwa razy po 500 zł, raz 400 zł). Powodowie zaliczyli te kwoty na poczet odsetek umownych za okres od 11 kwietnia 2007r. do końca maja 2007r. Następnie pozwana zaprzestała jakichkolwiek wpłat, oświadczyła powódce, że nie ma pieniędzy, aby zwrócić powodom pożyczoną kwotę.

W piśmie procesowym z dnia 09 października 2013r. pozwana oświadczyła, że nie są zgodne ze stanem faktycznym twierdzenia powodów, iż otrzymaną cenę samochodu M. (...) zgodnie z umową wszystkich stron powodowie zaliczyli na poczet spłaty innych pożyczek zaciągniętych przez pozwaną i jej córkę D. T. (2). Pozwana nigdy nie zaciągała u powodów żadnej innej pożyczki niż pożyczka z dnia 10 lipca 2006r., pozwana nie zawierała z powodami również innych umów które obliżowałyby ją do zapłaty na rzecz powodów jakichkolwiek kwot pieniężnych oraz spełniania jakichkolwiek innych świadczeń. Tak samo córka pozwanej D. T. (2) nie zawierała z powodami żadnych umów oraz nie zaciągała żadnych zobowiązań. Córka pozwanej w 2008r. miała (...)lat i całkowicie nieprawdziwe oraz nieracjonalne są twierdzenia powodów o zawieraniu pożyczek oraz dokonywania czynności prawnych dotyczących tak wysokich kwot pieniężnych z dzieckiem nie mającym pełnej zdolności do czynności prawnych. Wszystkie ustalenia oraz czynności prawne i faktyczne dokonywane były ustne albowiem powódka z pozwaną przyjaźnią się od wielu lat i w związku z tym pozwana ufała powodom traktując ich jako bardzo bliskich przyjaciół. Z tego powodu pozwana nie żądała od powodów pokwitowania spłat dokonywanych comiesięcznie do marca 2008r. oraz następnie zapłaty przez pozwaną kwoty 12.000 zł. Pozwana w 2012r. zgodziła się zapłacić powodom jeszcze kwotę ok. 2.000 zł przyjmując bez zweryfikowania za prawdziwe twierdzenia powódki o tym, że po przeliczeniu wszystkich wpłat i kursu euro pozostała do zapłaty taka właśnie kwota. Pozwana spotkała powódkę zimą 2012r. na ulicy w Ś. i powódka skarżyła się pozwanej na złą sytuację finansową, słabe obroty, trudności w spłacie kredytu, prosząc o przekazanie kwoty 2.000 zł. Intencją pozwanej była bardziej pomoc powódce niż rzeczywiste uznanie zobowiązania do zapłaty takiej kwoty. Wbrew twierdzeniom powodów nigdy nie wzywali oni pozwanej do zapłaty jakiegokolwiek kwoty oraz zwrotu pożyczki.

W piśmie procesowym z dnia 01 sierpnia 2014r. powodowie oświadczyli, że nie są pewni czy pozwana w 2012r. dokonała na ich rzecz trzech wpłat w łącznej kwocie 1.400 zł czy też, jak to wynika z przedłożonych dokumentów, dwóch wpłat w łącznej wysokości 900 zł.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 10 lipca 2006r. powodowie G. H. i M. H. zawarli z pozwaną D. T. (1) umowę pożyczki. Zgodnie z umową pozwana otrzymała pożyczkę w kwocie 12.000 euro, którą zobowiązała się zwrócić do dnia 31 grudnia 2008r. Ponadto pozwana miała uiszczać na rzecz powodów w tym okresie odsetki umowne w wysokości 1.200 zł, płatne do 10 dnia każdego miesiąca.

(dowód: umowa pożyczki z dnia 10.07.2006r. - k. 9)

Pozwana D. T. (1) wpłacała na rzecz powodów w okresie od sierpnia 2006r. do kwietnia 2007r. kwoty po 1.200 zł miesięcznie tj. łącznie wpłaciła w tym okresie kwotę 10.800 zł.

(bezsporne)

W 2008r. pomiędzy powodami i pozwaną doszło do porozumienia, zgodnie z którym na poczet należności wynikających z umowy pożyczki z dnia 10 lipca 2006r. pozwana przekazała należący do niej samochód osobowy marki M. (...) o numerze rej. (...). Przedmiotowe rozliczenie miało początkowo być dokonane poprzez przeniesienie przez powódkę prawa własności pojazdu na A. Z., który miał następnie przenieść własność samochodu na rzecz powoda M. H.. Umowa dokumentująca tę transakcję z dnia 31 marca 2008r. została jednak przez strony zniszczona. Ostatecznie w dniu 23 maja 2008r. została sporządzona umowa, w której jako sprzedający został wskazany A. Z., a jako kupujący W. W.. W konsekwencji tej umowy powodowie na poczet należności wynikających z umowy pożyczki z dnia 10 lipca 2006r. otrzymali cenę sprzedaży tj. 31.500 zł,

(dowód: umowa z dnia 31.03.2008r. - k. 31,

pismo S. (...) w L. z dnia 08.08.2013r. - k. 52,

umowa z dnia 23.05.2008r. - k. 60,

zeznania świadka D. T. (2) - k. 76-77,

zeznania świadka E. B. (1) - k. 77,

zeznania świadka W. W. - k. 119,

zeznania świadka A. Z. - k. 140)

Pozwana D. T. (1) na poczet należności z umowy pożyczki z dnia 10 lipca 2006r. dokonała jeszcze na rzecz powodów trzech wpłat: kwoty 500 zł w dniu 26 kwietnia 2012r., kwoty 500 zł w dniu 28 maja 2012r. i kwoty 400 zł w dniu 31 sierpnia 2012r.

(dowód: wyciągi z rachunków bankowych - k. 62, 175-178)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Zgodnie z art. 720 § 1 kc przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

W niniejszej sprawie bezspornym było to, że strony łączyła umowa pożyczki zawarta w dniu 10 lipca 2006r. Natomiast strony przedstawiały w sposób sprzeczny ze sobą pozostałe okoliczności faktyczne, mające znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. W zakresie spornych kwestii istotnego znaczenia w sprawie nabierała kwestia rozkładu ciężaru dowodowego w sprawie. Zauważyć należy, że stosownie do treści art. 6 kc ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Niewątpliwie powodowie powinni wykazać w sprawie fakt zawarcia umowy pożyczki i jej treść. Jak już wyżej wskazano sam fakt, iż powodowie udzielili pozwanej pożyczki w kwocie 12.000 euro do dnia 31 grudnia 2006r., nie był w sprawie sporny. Zgodnie z treścią umowy z dnia 10 lipca 2006r. pozwana zobowiązała się również do zapłaty na rzecz powodów odsetek umownych w kwocie 1.200 zł miesięcznie. Treść pozwu i stanowiska procesowego powodów wskazuje, iż w ocenie powodów pozwana zobowiązała się do zapłaty tych odsetek do chwili faktycznego zwrotu pożyczki. To stanowisko nie zostało potwierdzone przez pozwaną. Z treści odpowiedzi na pozew wynika, że dopiero w grudniu 2006r. strony uzgodniły, że pozwana będzie nadal dysponowała kwotą pożyczki, uiszczając przy tym w dalszym ciągu odsetki umowne w kwocie 1.200 zł miesięcznie. Z twierdzeń pozwanej wynika więc, że w chwili zawarcia umowy strony uzgodniły, że pozwana będzie uiszczać wskazane odsetki umowne do umownego terminu zwrotu pożyczki tj. do dnia 31 grudnia 2006r. Powodowie nie przedłożyli żadnego materiału dowodowego, który potwierdziłby prawidłowość wykładni treści umowy dokonanej przez pozwanych. W ocenie Sądu treść umowy pożyczki nie daje podstaw do przyjęcia, że pozwana po grudniu 2006r. była zobowiązana

do uiszczania odsetek umownych w kwocie 1.200 zł miesięcznie. W umowie strony jednoznacznie określiły termin zwrotu pożyczki i w kontekście tego terminu pozwana zobowiązała się dodatkowo do zapłaty na rzecz powodów kwoty 1.200 zł miesięcznie. Taką interpretację potwierdza również zapis umowy "... że w przypadku nieodebrania całości kwoty pożyczki wraz z odsetkami z przyczyn losowych tj. śmierć, choroba lub inne do końca grudnia...". Podkreślenia wymaga, że zgodnie z art. 65 § 1 kc oświadczenie woli należy tak tłumaczyć, jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których złożone zostało, zasady współżycia społecznego oraz ustalone zwyczaje. Stosownie zaś do treści art. 65 § 2 kc w umowach należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu. Z uwagi na sprzeczność stanowisk stron Sąd przyjął, że pozwana oprócz kwoty pożyczki zobowiązała się do zapłaty na rzecz powodów odsetek umownych w kwotach po 1.200 zł miesięcznie - za lipiec, sierpień, wrzesień, październik, listopad i grudzień 2006r. Brak było podstaw do uznania, że pozwana była zobowiązana do zapłaty tych odsetek w okresie późniejszym - na podstawie oświadczenia pozwanej zawartego w odpowiedzi pozwanej, że w grudniu 2006r. zobowiązała się do dalszego uiszczania tych odsetek po grudniu 2006r. Powodowie zakwestionowali te twierdzenia, stojąc na stanowisku, że pozwana do uiszczania tych odsetek, również po terminie zwrotu pożyczki, zobowiązała się już w chwili podpisywania umowy pożyczki z dnia 10 lipca 2006r. W tej sytuacji ewentualne zasądzenie tych odsetek umownych za okres od stycznia 2007r. stanowiłoby orzekanie ponad żądanie powodów. Mieć należy również na uwadze, że określone przez strony wysokość odsetek umownych przekraczały wysokość odsetek maksymalnych, wynoszących czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym. W tej sytuacji uznać należy, że pozwana była w okresie od lipca do grudnia 2006r. zobowiązana do uiszczania odsetek umownych, nie przekraczających jednak wysokości odsetek maksymalnych. Powodowie przyznali przy tym, że pozwana uiszczala na ich rzecz po 1.200 zł w okresie od sierpnia 2006r. do kwietnia 2007r. Pozwana twierdziła, że uiszczala na rzecz powodów kwoty po 1.200 zł do marca 2008r. Pozwana nie wykazała jednak dowodowo, aby dokonała jakiegokolwiek wpłaty na rzecz powodów w okresie od maja 2007r. do marca 2008r. W związku z tym, że wpłaty pozwanej przekraczały wysokość odsetek maksymalnych Sąd zobowiązany był do rozliczenia dokonanych przez pozwaną wpłat. Na dzień 10 sierpnia 2006r. pozwana była zobowiązana do zapłaty na rzecz powodów kwoty 12.000 euro tytułem należności głównej oraz odsetek maksymalnych od tej kwoty za okres od 10 lipca 2006r. do 10 sierpnia 2006r. Kwota 12.000 euro na dzień 10 sierpnia 2006r. stanowiła równowartość 46.362 zł (zgodnie ze średnim kursem NBP na dzień 10 sierpnia 2006r. kurs 1 euro wynosił 3,8635 zł). Odsetki maksymalne na dzień 10 sierpnia 2006r. od kwoty pożyczki wynosiły 866,27 zł. Wpłata pozwanej w dniu 10 sierpnia 2006r. w wysokości 1.200 zł pokryła w całości kwotę odsetek umownych, a różnica (333,73 zł) powinna zostać zaliczona na poczet należności głównej. W związku z tym po rozliczeniu tej wpłaty pozwanej pozwana była zobowiązana do zapłaty tytułem należności głównej 46.028,27 zł (tj. 11.913,62 euro, według wskazanego powyżej kursu euro). Na dzień 10 września 2006r. pozwana była zobowiązana do zapłaty na rzecz powodów kwoty 11.913,62 euro tytułem należności głównej oraz odsetek maksymalnych od tej kwoty za okres od 10 sierpnia 2006r. do 10 września 2006r. Kwota 11.913,62 euro na dzień 10 września 2006r. stanowiła równowartość 47.463,86 zł (zgodnie ze średnim kursem NBP na dzień 08 września 2006r. kurs 1 euro wynosił 3,9840 zł). Odsetki maksymalne na dzień 10 września 2006r. wynosiły 886,86 zł. Wpłata pozwanej w dniu 10 września 2006r. w wysokości 1.200 zł pokryła w całości kwotę odsetek umownych, a różnica (313,14 zł) powinna zostać zaliczona na poczet należności głównej. W związku z tym po rozliczeniu tej wpłaty pozwanej pozwana była zobowiązana do zapłaty tytułem należności głównej 47.150,72 zł (tj. 11.835,02 euro, według wskazanego powyżej kursu euro). Na dzień 10 października 2006r. pozwana była zobowiązana do zapłaty na rzecz powodów kwoty 11.835,02 euro tytułem należności głównej oraz odsetek maksymalnych od tej kwoty za okres od 10 września 2006r. do 10 października 2006r. Kwota 11.835,02 euro na dzień 10 października 2006r. stanowiła równowartość 46.265,46 zł (zgodnie ze średnim kursem NBP na dzień 10 października 2006r. kurs 1 euro wynosił 3,9092 zł). Odsetki maksymalne na dzień 10 października 2006r. wynosiły 808,69 zł. Wpłata pozwanej w dniu 10 października 2006r. w wysokości 1.200 zł pokryła w całości kwotę odsetek umownych, a różnica (391,31 zł) powinna zostać zaliczona na poczet należności głównej. W związku z tym po rozliczeniu tej wpłaty pozwanej pozwana była zobowiązana do zapłaty tytułem należności głównej 45.874,15 zł (tj. 11.734,92 euro, według wskazanego powyżej kursu euro). Na dzień 10 listopada 2006r. pozwana była zobowiązana do zapłaty na rzecz powodów kwoty 11.734,92 euro tytułem należności głównej oraz odsetek maksymalnych od tej kwoty za okres od 10 października 2006r. do 10 listopada 2006r. Kwota 11.734,92 euro na dzień 10 listopada 2006r. stanowiła równowartość 45.100,82 zł (zgodnie ze średnim kursem NBP na dzień 10 listopada 2006r. kurs 1 euro wynosił 3,8433 zł). Odsetki maksymalne na dzień 10 listopada

2006r. wynosiły 842,71 zł. Wpłata pozwanej w dniu 10 listopada 2006r. w wysokości 1.200 zł pokryła w całości kwotę odsetek umownych, a różnica (391,31 zł) powinna zostać zaliczona na poczet należności głównej. W związku z tym po rozliczeniu tej wpłaty pozwanej pozwana była zobowiązana do zapłaty tytułem należności głównej 44.709,51zł (tj. 11.633,10 euro, według wskazanego powyżej kursu euro). Na dzień 10 grudnia 2006r. pozwana była zobowiązana do zapłaty na rzecz powodów kwoty 11.633,10 euro tytułem należności głównej oraz odsetek maksymalnych od tej kwoty za okres od 10 listopada 2006r. do 10 grudnia 2006r. Kwota 11.633,10 euro na dzień 10 grudnia 2006r. stanowiła równowartość 44.612,94 zł (zgodnie ze średnim kursem NBP na dzień 08 grudnia 2006r. kurs 1 euro wynosił 3,8350 zł). Odsetki maksymalne na dzień 10 grudnia 2006r. wynosiły 806,70 zł. Wpłata pozwanej w dniu 10 grudnia 2006r. w wysokości 1.200 zł pokryła w całości kwotę odsetek umownych, a różnica (393,30 zł) powinna zostać zaliczona na poczet należności głównej. W związku z tym po rozliczeniu tej wpłaty pozwanej pozwana była zobowiązana do zapłaty tytułem należności głównej 44.219,64 zł (tj. 11.530,54 euro, według wskazanego powyżej kursu euro). Na dzień 31 grudnia 2006r. pozwana była zobowiązana do zapłaty na rzecz powodów kwoty 11.530,54 euro tytułem należności głównej oraz odsetek maksymalnych od tej kwoty za okres od 10 grudnia 2006r. do 31 grudnia 2006r. Kwota 11.530,54 euro na dzień 31 grudnia 2006r. stanowiła równowartość 44.175,80 zł (zgodnie ze średnim kursem NBP na dzień 29 grudnia 2006r. kurs 1 euro wynosił 3,8312 zł). Odsetki maksymalne na dzień 31 grudnia 2006r. wynosiły 532,53 zł. Od dnia 01 stycznia 2007r. powodowie uprawnieni byli do obciążania pozwanej wyłącznie odsetkami ustawowymi od niespłaconej kwoty pożyczki. Na dzień 10 stycznia 2007r. pozwana była zobowiązana do zapłaty na rzecz powodów kwoty 11.530,54 euro tytułem należności głównej, odsetek maksymalnych za okres od 10 grudnia 2006r. do 31 grudnia 2006r. oraz odsetek ustawowych od kwoty 11.530,54 euro za okres od 01 stycznia 2007r. do 10 stycznia 2007r. Kwota 11.530,54 euro na dzień 10 stycznia 2007r. stanowiła równowartość 44.851,49 zł (zgodnie ze średnim kursem NBP na dzień 10 stycznia 2007r. kurs 1 euro wynosił 3,8898 zł). Odsetki maksymalne za okres od 10 grudnia 2006r. do 31 grudnia 2006r. wynosiły 532,53 zł. Odsetki ustawowe od kwoty 11.530,54 euro za okres od 01 stycznia 2007r. do 10 stycznia 2007r. wynosiły 29,06 euro (113,04 zł) Wpłata pozwanej w dniu 10 stycznia 2007r. w wysokości 1.200 zł pokryła w całości kwotę odsetek umownych i ustawowych, a różnica (554,43 zł) powinna zostać zaliczona na poczet należności głównej. W związku z tym po rozliczeniu tej wpłaty pozwanej pozwana była zobowiązana do zapłaty tytułem należności głównej 44.297,06 zł (tj. 11.388 euro, według wskazanego powyżej kursu euro). Na dzień 10 lutego 2007r. pozwana była zobowiązana do zapłaty na rzecz powodów kwoty 11.388 euro tytułem należności głównej oraz odsetek ustawowych od kwoty 11.388 euro za okres od 10 stycznia 2007r. do 10 lutego 2007r. Kwota 11.388 euro na dzień 10 lutego 2007r. stanowiła równowartość 44.276,54 zł (zgodnie ze średnim kursem NBP na dzień 09 lutego 2007r. kurs 1 euro wynosił 3,8888 zł). Odsetki ustawowe od kwoty 11.388 euro za okres od 10 stycznia 2007r. do 10 lutego 2007r. wynosiły 111,23 euro (432,46 zł) Wpłata pozwanej w dniu 10 lutego 2007r. w wysokości 1.200 zł pokryła w całości kwotę odsetek ustawowych, a różnica (767,54 zł) powinna zostać zaliczona na poczet należności głównej. W związku z tym po rozliczeniu tej wpłaty pozwanej pozwana była zobowiązana do zapłaty tytułem należności głównej 43.509zł (tj. 11.190,59 euro, według wskazanego powyżej kursu euro). Na dzień 10 marca 2007r. pozwana była zobowiązana do zapłaty na rzecz powodów kwoty 11.190,59 euro tytułem należności głównej oraz odsetek ustawowych od kwoty 11.190,59 euro za okres od 10 lutego 2007r. do 10 marca 2007r. Kwota 11.190,59 euro na dzień 10 marca 2007r. stanowiła równowartość 43.413,89 zł (zgodnie ze średnim kursem NBP na dzień 09 marca 2007r. kurs 1 euro wynosił 3,8795 zł). Odsetki ustawowe od kwoty 11.190,59 euro za okres od 10 lutego 2007r. do 10 marca 2007r. wynosiły 98,72 euro (382,98 zł) Wpłata pozwanej w dniu 10 marca 2007r. w wysokości 1.200 zł pokryła w całości kwotę odsetek ustawowych, a różnica (817,02 zł) powinna zostać zaliczona na poczet należności głównej. W związku z tym po rozliczeniu tej wpłaty pozwanej pozwana była zobowiązana do zapłaty tytułem należności głównej 42.596,87 zł (tj. 10.979,99 euro, według wskazanego powyżej kursu euro). Na dzień 10 kwietnia 2007r. pozwana była zobowiązana do zapłaty na rzecz powodów kwoty 10.979,99 euro tytułem należności głównej oraz odsetek ustawowych od kwoty 10.979,99 euro za okres od 10 marca 2007r. do 10 kwietnia 2007r. Kwota 10.979,99 euro na dzień 10 kwietnia 2007r. stanowiła równowartość 42.185,12 zł (zgodnie ze średnim kursem NBP na dzień 10 kwietnia 2007r. kurs 1 euro wynosił 3,8420 zł). Odsetki ustawowe od kwoty 10.979,99 euro za okres od 10 marca 2007r. do 10 kwietnia 2007r. wynosiły 107,24 euro (412,02 zł) Wpłata pozwanej w dniu 10 marca 2007r. w wysokości 1.200 zł pokryła w całości kwotę odsetek ustawowych, a różnica (787,98 zł) powinna zostać zaliczona na poczet należności głównej. W związku z tym po rozliczeniu tej wpłaty pozwanej pozwana była zobowiązana do zapłaty tytułem należności głównej 41.397,14 zł (tj. 10.774,89 euro, według wskazanego powyżej kursu euro). Kolejną kwestią sporną było to

czy strony dokonały częściowego rozliczenia należności z tytułu umowy pożyczki ze środków uzyskanych ze sprzedaży samochodu pozwanej marki M. (...) o numerze rej. (...). Powodowie potwierdzili, że kwota uzyskana ze sprzedaży samochodu została przekazana im przez pozwaną, ale jednocześnie twierdzili, że kwota ta została przekazana na poczet należności wynikających z innych umów zawartych z pozwaną i ich córką D. T. (2). W ocenie Sądu powodowie powinni wykazać dowodowo to, że posiadali wobec pozwanej inne wymagalne wierzytelności, które zostały zaspokojone z rozliczenia samochodu pozwanej. Pozwana zakwestionowała istnienie takich innych zobowiązań, zaś powodowie nie przedłożyli żadnych dowodów potwierdzających ich istnienie. Dodatkowo twierdzenia powodów w tym zakresie są niewiarygodne. Wskazywali oni bowiem, że przedmiotowe rozliczenia dotyczyły również pożyczek zaciągniętych przez córkę pozwanej D. T. (2). Zauważyć jednak należy, że w tym czasie córka pozwanej miała (...)lat i irracjonalnym jest przyjęcie, że powodowie udzielali pożyczek dzieku. Nie wydaje się również prawdopodobne, że powodowie nie udokumentowali w żaden sposób przedmiotowych rozliczeń z pozwaną, szczególnie gdy pozwana pozostawała w zwłoce ze zwrotem pożyczki z umowy z dnia 10 lipca 2006r. W tej sytuacji należy uznać, że kwota uzyskana ze sprzedaży samochodu w całości została przekazana przez pozwaną na poczet rozliczenia należności z umowy pożyczki z dnia 10 lipca 2006r. Powodowie oświadczyli, że tytułem rozliczenia samochodu otrzymali w dniu 23 maja 2008r. kwotę 31.500 zł. Pozwana nie wykazała zaś dowodowo, aby faktycznie powodowie uzyskali inną kwotę z tytułu rozliczenia samochodu i żeby to rozliczenie nastąpiło w innej dacie niż 23 maja 2008r. Kwota 31.500 zł w dniu 23 maja 2008r. stanowiła równowartość 8.914,42 euro (zgodnie ze średnim kursem NBP na dzień 21 maja 2008r. kurs 1 euro wynosił 3,5336 zł). Na dzień 23 maja 2008r. pozwana była wobec powodów zobowiązana do zapłaty kwoty 10.774,89 euro tytułem należności głównej oraz kwoty 1.388,48 euro tytułem odsetek ustawowych od kwoty 10.774,89 euro za okres od 10 kwietnia 2007r. do 23 maja 2008r. Kwota uzyskana z rozliczenia samochodu pokryła w całości należność z tytułu odsetek ustawowych oraz spowodowała zmniejszenie należności głównej do kwoty 3.248,95 euro. W oparciu o materiał dowodowy zgromadzony w sprawie Sąd ustalił, że pozwana po dniu 23 maja 2008r. dokonała jeszcze dwóch wpłat na rzecz powodów: kwoty 500 zł w dniu 26 kwietnia 2012r. i kwoty 500 zł w dniu 28 maja 2012r. Pozwana nie wykazała, aby wpłaciła powodom jakąkolwiek inną kwotę. Powodowie potwierdzili dokonanie przez pozwaną łącznie wpłat w kwocie 1.400 zł. Fakt dokonania tych wpłat wynika również z przedłożonych przez powodów wyciągów z rachunków bankowych. W konsekwencji Sąd uznał, że pozwana dokonała wpłat: kwoty 500 zł w dniu 26 kwietnia 2012r., kwoty 500 zł w dniu 28 maja 2012r., kwoty 400 zł w dniu 31 sierpnia 2012r. Sąd zaliczył te wpłaty na poczet odsetek ustawowych od niespłaconej części pożyczki. Odsetki ustawowe od kwoty 3.248,95 euro (niespłacona część pożyczki) od dnia 24 maja 2008r. (dzień następny po rozliczeniu kwoty ze sprzedaży samochodu pozwanej, która spowodowała zaspokojenie wszelkich należności odsetkowych na dzień 23 maja 2008r.) do dnia 31 sierpnia 2012r. (data ostatniej wpłaty dokonanej przez pozwaną) wynosiły 1.777,93 euro. Na poczet tych odsetek zaliczeniu podlegały: kwota 119,55 euro (równowartość kwoty 500 zł wpłaconej przez pozwaną w dniu 26 kwietnia 2012r. - zgodnie ze średnim kursem NBP na dzień 26 kwietnia 2012r. kurs 1 euro wynosił 4,1825 zł), kwota 109,93 euro (równowartość kwoty 500 zł wpłaconej przez pozwaną w dniu 28 maja 2012r. - zgodnie ze średnim kursem NBP na dzień 28 maja 2012r. kurs 1 euro wynosił 4,3442 zł), kwota 95,61 euro (równowartość kwoty 400 zł wpłaconej przez pozwaną w dniu 31 sierpnia 2012r. - zgodnie ze średnim kursem NBP na dzień 31 sierpnia 2012r. kurs 1 euro wynosił 4,1838 zł) tj. łącznie 330,26 euro. W związku z tym niespłacona kwota odsetek ustawowych za okres od 24 maja 2008r. do 31 sierpnia 2012r. wynosi 1.447,67 euro (1.777,93 euro - 330,26 euro). Pozwana nie wykazała dowodowo, aby faktycznie dokonała na rzecz powodów jeszcze jakiś innych wpłat, nieobjętych powyższym rozliczeniem. Gołosłowne były również twierdzenia pozwanej o uzgodnieniach z powodami, zgodnie z którymi roszczenie powodów miało być uznane za zaspokojone w całości.

Mając powyższe na uwadze Sąd zasądził w punkcie I na rzecz powodów od pozwanej kwotę 3.248,95 euro tytułem niespłaconej części udzielonej pozwanej pożyczki. Zasądzeniu na rzecz powodów podlegały również odsetki ustawowe od tej kwoty. Zgodnie z art. 481 § 1 kc jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Stosownie zaś do treści art. 481 § 2 kc (w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2015r.) jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe. Jednakże gdy wierzytelność jest oprocentowana według stopy wyższej niż stopa ustawowa, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy. Art. 481 § 2 kc (w brzmieniu obowiązującym

od dnia 01 stycznia 2016r.) stanowi, że jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych. Jednakże gdy wierzycielność jest oprocentowana według stopy wyższej, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy. Art. 455 kc stanowi, że jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. Pozwana zgodnie z umową była zobowiązana do zwrotu pożyczki do dnia 31 grudnia 2006r. Od dnia 01 stycznia 2007r. pozostawała więc w zwłoce w zapłacie niespłaconej części pożyczki. Jak już wyżej wskazano dokonane rozliczenie kwoty uzyskanej ze sprzedaży samochodu pozwanej spowodowało zaspokojenie należności odsetkowych powodów na dzień 23 maja 2008r. W związku z tym, że pozwana w okresie późniejszym dokonała trzech wpłat na rzecz powodów i ich zaliczenia na poczet odsetek ustawowych Sąd dokonał kapitalizacji odsetek ustawowych za okres od 23 maja 2008r do dnia 31 sierpnia 2012r. W związku z tym Sąd w punkcie I wyroku zasądził odsetki ustawowe od dnia 01 września 2012r. tj. od dnia następnego po ostatnim dniu objętym powyższą kapitalizacją odsetek. Natomiast w punkcie II wyroku Sąd zasądził skapitalizowaną kwotę niespłaconej części odsetek ustawowych za okres od 24 maja 2008r. do dnia 31 sierpnia 2012r. W tym miejscu zauważyć należy, że Sąd postanowieniem z dnia 01 lipca 2016r. dokonał sprostowania błędu rachunkowego zaistniałego w punkcie II wyroku.

W punkcie III Sąd oddalił powództwo w pozostałym zakresie jako bezzasadne.

Ustalenia w niniejszej sprawie Sąd poczynił na podstawie niekwestionowanych dokumentów oraz zeznań świadków. Przedstawione przez obie strony dowody nie potwierdziły w pełni twierdzeń stron, co do okoliczności faktycznych sprawy. Zauważyć należy, że strony powołując się na dokonywane pomiędzy nimi ustalenia ustne i dokonywanie określonych czynności bez ich dokumentowania, powoływały się na wieloletnią znajomość. Już jednak treść umowy pożyczki podważał to, iż strony we wzajemnych relacjach kierowały się wzajemnym zaufaniem. Istnieniu takiego zaufania podważa zastrzeżenie w umowie wysokich (przewyższających odsetki maksymalne) odsetek od kwoty pożyczki i przewidziane w umowie swoiste zabezpieczenia roszczenia powodów. Sprzeczność stanowisk stron powodował, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy musiał zostać poddany szczegółowej weryfikacji w kontekście stanowisk procesowych stron. Sąd uznał za niewykazane te twierdzenia stron, które nie znajdowały potwierdzenia dowodowego w sprawie. Sąd uznał, że zeznania świadka M. W. (2) nie miały znaczenia w sprawie. Niewątpliwie to, że pozwana dokonywała jakiś rozliczeń ze świadkiem nie jest równoznaczne z tym, że pozwana przekazała uzyskane środki pieniężne przekazala powodom.

O kosztach procesu w punkcie IV wyroku Sąd orzekł na podstawie art. 100 kpc. Zgodnie z tym przepisem w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznacznej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu. Sąd dokonał rozliczenia kosztów procesu z uwzględnieniem tego w jakim stopniu każda ze stron wygrała proces. Powództwo zostało uwzględnione w 23,77 %, więc powodów należy uznać za wygrywających proces w takiej części. Natomiast pozwana wygrała sprawę w 76,23 %. Powodowie w niniejszej sprawie ponieśli następujące koszty: kwotę 2.598 zł tytułem opłaty sądowej uiszczonej od pozwu, kwotę 3.600 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika procesowego, kwotę 34 zł tytułem opłat skarbowych od pełnomocnictwa. Natomiast pozwana poniosła koszty procesu w postaci wynagrodzenia pełnomocnika procesowego w kwocie 3.600 zł oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. Wysokość wynagrodzenia pełnomocników stron została obliczona od wartości przedmiotu sporu, w wysokości stawki minimalnej. Podstawą prawną określenia wysokości stawki wynagrodzenia pełnomocnika powódki był § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.). Powodowie wygrali proces w 23,77 %, więc na jej ich podlegała zasądzeniu taka część poniesionych przez nią kosztów procesu tj. kwota 690,89 zł (10,93 % z 6.321 zł). Na rzecz pozwanej zasądzeniu podlegała zaś kwota 4.097,22 zł (89,07 % z 4.600 zł). Po dokonaniu kompensacji tych kwot Sąd zasądził na rzecz pozwanej od powódki powstałą różnicę tj. kwotę 3.406,33 zł (4.097,22 zł - 690,89 zł).

SSR Mariusz Grobelny